

Číslo 14/2011

**Josef Navrátil, Jaroslav Knotek, Roman Švec, Kamil Pícha, Jana Navrátilová:
Návštěvnické preference naučných stezek ve velkoplošně chráněných územích
Preferences for Educational Trails in Protected Areas**

***Abstract:** By means of a questionnaire survey, the preferences for different characteristics of nature trails were explored among visitors of large protected areas. Preferences regarding transport to the trail, information on localities, marking of the trail, trail length, way of routing, orientation of the trail and transport possibilities to pass a trail were analysed among 1120 respondents. The structure of preferences for a particular characteristic of a nature trail was determined to be highly diversified. The basis of this diversity consists of differences of preferences among particular segments of visitors. The most important criterion is age (five indicators from seven, identifier of the highest variability). The results identify, in particular, possibilities for optimizing the types of nature trails on offer, as well as the potential conflicts.*

***Key words:** educational trail, sustainability, tourism, protected areas, Czech republic.*

***Abstrakt:** Dotazníkovým šetřením byly sledovány preference charakteru naučných stezek návštěvníky velkoplošně chráněných území. Preference dopravy ke stezce, informací o lokalitách, značení trasy, délky trasy, způsobu trasování, zaměření trasy a dopravní možnosti absolvování trasy byly vyhodnoceny pro 1120 respondentů. Struktura preferencí k charakteru naučných stezek byla určena jako vysoce diverzifikovaná. Základem diverzity jsou rozdíly v preferencích pěších turistů a cykloturistů. Identifikovány byly také rozdíly v preferencích mezi jednotlivými návštěvnickými segmenty. Nejvýznamnějším kritériem je věk (pět ukazatelů ze sedmi, identifikátor největší variability). Výsledky identifikují především možnosti optimalizace nabídky naučných stezek a potenciální konflikty.*

***Klíčová slova:** naučná stezka, udržitelnost, cestovní ruch, chráněná území, Česká republika.*

***JEL Classification:** L83, Q26*

Jana Piteková: Náboženský cestovní ruch na příklade pútnického miesta Litmanová na Slovensku

Pilgrimage Venue Litmanova as an Example of Religious Tourism in Slovakia

***Abstract:** After the revolutionary year 1989, when religious life in Slovakia re-gained its previous importance, a number of specialist and scientific articles on the problems of religion appeared. The articles considered both spiritual and economic aspects of the phenomenon. The article purpose is to highlight not only the spiritual but also the economic aspects of this particular form of religious tourism in a given locality or region on the basis of a brief characteristic of religious tourism with special attention paid to the visits of pilgrimage venues. As a subject of our study the village Litmanova in the district of Stara Lubovna has been chosen. Since the reputed apparation of the Virgin Mary in 1990 the village is regularly visited by thousands of pilgrims every year.*

***Key words:** religious tourism, pilgrimage, Litmanova.*

Abstrakt: Na Slovensku sa po roku 1989, keď došlo k oživeniu religiózneho života, opäť objavili odborné i vedecké články skúmajúce danú problematiku z duchovného či ekonomického aspektu. Cieľom príspevku je na základe stručnej charakteristiky náboženského cestovného ruchu (turizmu) s dôrazom na návštevu pútnických miest poukázať nielen na duchovné, ale predovšetkým ekonomické aspekty tejto formy cestovného ruchu pre danú obec, región. Predmetom skúmania je obec Litmanová v okrese Stará Ľubovňa, kde po údajných zjaveniach Panny Márie v roku 1990 začalo pravidelne putovať tisíce ľudí.

Kľúčové slová: náboženský cestovný ruch, putovanie, Litmanova.

JEL Classification: L83

Lucie Petříčková, Petr Studnička: Modelové systémy destinačního managementu v turistických regionech České republiky

Models of Destination Management Systems in Tourist Regions of the Czech Republic

Abstract: At present, there is no ideal and integral management system in tourism destination. This is due to, among others, the elementary features of a destination. The destination is formed by visitors, tourists, and for this reason destinations differ, to a certain extent, one from another. That is why destination managements are different, as well, comprising different components and bonds with regard to their quantity, type, functioning, etc., while the essence of destination management is the same. Moreover, the type of policy of the regional development of a region, or a state, may lead to diversities, too. Officially, there are 17 tourist regions in the Czech Republic, some of them are located in territories of several administrative units of NUTS 3. This fact makes the management of the mentioned regions very complex in comparison with those which are formed by one individual unit. The article aims at describing the basic models applied within Czech destination management, outlining the advantages and disadvantages for efficient management and achieving goals set by destination management organizations.

Key words: Czech Republic, destination management, models of system, NUTS, tourist regions.

Abstrakt: V současné době neexistuje žádný ideální jednotný model systému řízení destinace cestovního ruchu. Tento fakt vychází i ze základní charakteristiky destinace. Destinaci si tvoří návštěvníci, turisté a tudíž každá destinace se různou měrou odlišuje od ostatních. Proto i modely systémů řízení destinací jsou rozdílné, mohou obsahovat jiné prvky i vazby, a to z pohledu jejich počtu, typu, funkcí, apod., i když samotná podstata destinačního managementu je stejná. Odlišnosti vycházejí i z nastavení politik regionálního rozvoje daného státu, území. V České republice je oficiálně ustaveno 17 turistických regionů, přičemž některé z nich zasahují na území několika oficiálních administrativních jednotek NUTS 3. Tudíž řízení turistických regionů je v některých případech velmi obtížné na rozdíl od těch, které jsou součástí pouze jednoho z nich. Tento příspěvek má za cíl popsat základní tři modely uplatňované v rámci destinačního managementu v ČR, vytyčit jejich výhody a nevýhody směrem k efektivitě řízení a dosahování stanovených cílů organizacemi destinačního managementu.

Klíčová slova: Česká republika, destinační management, modelové systémy, NUTS, region cestovního ruchu.

JEL Classification: L83

**Jiří Sysel: Metody a nástroje managementu kvality ve službách cestovního ruchu
Methods and Instruments of Quality Management in the Field of Tourism Service**

***Abstract:** Fulfillment of customer's requirements and expectations on the quality services is a key factor in the success of every business in the Travel Industry. The attention of Entrepreneurs is focused on the selection of proper methods and instruments of quality management for achieving quality of services. Since the half of last century various methods and instruments of quality management were developed, some of them are used generally and others are applied only for specific projects. The article presents selected methods and instruments, which are commented and assessed from the perspective of their application in the field of tourism services.*

***Key words:** analysis of risks, tourism, quality, quality management, method, instrument, tourism service, customer satisfaction, strategy, customer.*

***Abstrakt:** Splnění požadavků a očekávání zákazníků na kvalitu služeb je v současnosti základem obchodního úspěchu všech organizací podnikajících v oblasti cestovního ruchu. Pozornost podnikatelů je tedy zaměřena na výběr správných přístupů, metod a nástrojů pro dosahování kvality poskytovaných služeb.*

Od poloviny minulého století byly vyvinuty metody a nástroje pro management kvality, z nichž některé mají univerzální použití a další jsou využívány pouze na řešení konkrétních případů a projektů. V předkládaném textu jsou prezentovány vybrané metody a nástroje řízení kvality a je hodnocena a komentována jejich vhodnost a možné využití v oblasti cestovního ruchu.

***Klíčová slova:** analýza rizik, cestovní ruch, kvalita, management kvality, metoda, nástroj, služba cestovního ruchu, spokojenost zákazníka, strategie, zákazník.*

***JEL Classification:** L83*

**Dana Fialová, Veronika Kadlecová, Veronika Nožičková: Koncept timesharingu jako alternativa apartmánových rekreačních bytů a „holandských rekreačních vesnic“?
Timesharing Concept as an Alternative Holiday Apartments and “Dutch holiday villages“?**

***Abstract:** The article approaches the issue of current phenomena in the area of recreational housing. The first one is the purchasing of so called recreational apartments and objects in „dutch holiday villages“ which started to appear in Czechia at the end of 90s of 20th century. The second one is timesharing, the purchasing of time share in recreational object. Both of these recreation forms have its pros and cons, which are described in separated chapters and the comparison of these negatives and positives follows.*

***Key words:** dutch holiday village, impacts, recreation, recreational apartments, second housing, timesharing, tourism.*

***Abstrakt:** Článek přibližuje problematiku dvou současných fenoménů v oblasti rekreačního bydlení. Prvním z nich je nákup tzv. apartmánových rekreačních bytů, případně objektů v „holandských rekreačních vesnicích“, který se v Česku začal objevovat na konci 90. let 20. století. Druhým z nich je tzv. timesharing, tedy nákup časového podílu v rekreačním objektu. Každá z uvedených forem rekreačního bydlení má své výhody a nevýhody, které jsou v jednotlivých kapitolách přiblíženy a následně je provedeno porovnání těchto negativ a pozitiv.*

Klíčová slova: *apartmánový rekreační byt, cestovní ruch, druhé bydlení, holandské rekreační vesnice, rekreace, timesharing.*

JEL Classification: L83, O18, R11

Miloslav Malec, Lucie Severová: Pravděpodobnost a matematická optimalizace v teorii portfolia

Probability and Mathematical Optimization in the Portfolio Theory

Abstract: *In this paper is described probability model of portfolio, introduced the notion of effective portfolio and using the optimization methods performed its numerical computation in some important cases. The article is also a contribution to the debate about the role of mathematics in teaching economics at universities. The aim of the paper is to remind that mathematics still has an irreplaceable role in describing the economic theory.*

Keywords: *yield, volatility, effective portfolio, Lagrange multiplier.*

Abstrakt: *V článku je popsán pravděpodobnostní model portfolia aktiv, uveden pojem efektivního portfolia a užitím optimalizace proveden způsob jeho výpočtu v některých důležitých případech. Článek je rovněž příspěvkem k diskuzi o roli matematiky ve výuce na vysokých školách ekonomického směru. Cílem článku je připomenout, že matematika má stále nezastupitelnou roli při popisu ekonomických teorií.*

Klíčová slova: *očekávaný výnos, změna rizika výnosu portfolia, efektivní portfolio, Lagrangeův multiplikátor.*

JEL Classification: C60

Jiří Šíp: Vývoj vědeckých přístupů ke studiu základů cestovního ruchu

The Development of the Main Scientific Approaches to Tourism Research

Abstract: *The author presents main trends in the development of the scientific approaches to tourism research. Attached is also a list of quoted authors and their works dealing with tourism.*

Key words: *tourism, research, terminology, theory of tourism, literature.*

Abstrakt: *Autor článku představuje hlavní trendy vývoje vědeckých přístupů ke studiu cestovního ruchu. Práce předkládá výběr autorů zabývajících se cestovním ruchem.*

Klíčová slova: *cestovní ruch, výzkum, terminologie, teorie cestovního ruchu, literatura.*

JEL Classification: L83

Blanka Zimáková: Projekt Czech Specials či „Ochutnejte Českou republiku“ v praxi

The Czech Specials label – „Taste the Czech Republic“ in practise

Abstract: *The article is focused on implementation and compliance certification requirements of the project Czech Specials "Taste the Czech Republic" in selected restaurants. The starting point was a thesis of student of the Institute of Hospitality Management, which conducted a personal survey in several restaurants in Prague on this issue. For an overview of the first set*

requirements for granting of a certificate of Czech Specials and evaluation followed by restaurants. The final part of the article contains an assessment of the project and the proposed recommendations.

Keywords: *certification, national and regional specialties, restaurants, services.*

Abstrakt: *Článek je zaměřen na uplatňování a dodržování certifikačních požadavků projektu Czech Specials či „Ochutnejte Českou republiku“ ve vybraných restauračních provozovnách. Základním východiskem byla bakalářská práce studentky Vysoké školy hotelové, která provedla se stejným záměrem osobní šetření v několika restauracích v Praze. Pro přehled jsou nejdříve uvedeny požadavky pro udělení certifikátu Czech Specials a poté následuje hodnocení několika restaurací. Závěrečná část článku obsahuje zhodnocení projektu a navrhovaná doporučení.*

Klíčová slova: *certifikace, národní a regionální speciality, restaurace, služby.*

JEL Classification: L83